

TRGOVSKI LIST

Licejska knjižnica

Ljubljana

Časopis za trgovino, ind

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 15. novembra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 136.

Dr. Fran Windischer.

V resnih časih.

Naša industrija, trgovina in obrt so se v novi državi hitro prilagodile novim prilikam. Prometne težave, težavne potovalne prilike, omejitve v priseljevanju, težkoče za nove obratne prostore so bile od preobrata sem za domače podjetnike v toliko ugodne, ker so zadrževale prihod in konkurenco tujega blaga in tujih konkurentov. Povojne ovire v prometu in dobavljanju blaga pa počasi izginjajo. Predvsem postaja promet gladkejši, tarifni dogovori odločilno izpremené položaj. Dalj časa smo že v trgovsko-političnih razgovorih s svojimi sosedi. Trgovske pogodbe sklepamo in razne druge konvencije, ki nam odpro širšo pot v tujino, hkratu pa tujemu elementu — robu in osebam — uglade pot v našo zemljo. Bistvo teh raznih pogodb je olajševati kupčijo in odstraniti ovire za delo. S temi činjenicami moramo računati in se dosledno pripravljati za nov položaj, ki se hitro bliža. Na jasnem si moramo biti o tem, da v doglednem času dobimo tudi konvencijo o naseljevanju, katera bo omogočala prihajanje in nastanjanje tujih profesionalistov, kupcev in posredovalcev. Velika produkcijska in trgovinska središča na razvitem zapadu in severu koprne po svobodni in velikih neoviranih razpečevaliških. Svet jim je pretesen. Premajhno domače tržišče jemlje sapo njih industriji in trgovini, ki je bila zasnovana in urejena na vse večji delokrog. Od časa do časa se oglašajo misli o gospodarsko-carinski skupnosti držav na ozemlju razpadle monarhije. Ta ideja ima za našo produkcijo, osobito novo po prevratu nastalo, nedogleden pomen in pri nas se je malo prelahko sprejelo to idejo, katere uresničenje bi pomenilo neizprosno gospodarski pogin za celo vrsto naših obratov.

Pa svoji izloženi legi visoko gori v Evropi ob mogočnih prometnih žilah, zaklinjeni med trd pritisk romanske in germanske gospodarske sile, smo mi v Sloveniji v naši državi v prvem redu interesirani na ureditvi velikih gospodarsko-političnih vprašanj. Mi smo prvi na vrsti v gospodarski borbi napram inozemstvu, imamo pa vrh tega dolgo in drago pot do jugovzhodnih trgov v naši lastni domovini. Računati moramo z dejstvi, čeprav so neprijetna in se moramo pripravljati z vso skrbnostjo, da bomo kos zlasti tudi strokovno in kvalitativno novim razmeram.

Naše gospodarstvo v Sloveniji je precej enakomerno razvito, dejal bi nekako zaokroženo. Pri nas ni velikih in nepremostljivih gospodarskih nasprotij. Ob dobri volji se da najti zadovoljivo rezultanto tudi tam, kjer se trdo tre korist ob korist. Ne ravna baš srečno, kdor išče, da bi zanesel v težavnih naših prilikah nesoglasje v staro ubranost. Bolj kakor kdaj so za nas Slovence v Sloveniji gospodarske prilike take, da moramo složno stati v prizadevanju za svoje gospodarske pozicije, sicer nam preti propadanje in ubožanje. Časi so resni in neglede na splošno slabo konjunkturo zadnje leto ne gremo naprej. Budno moramo gledati, da se preživimo, in vedno moramo skrbeti, da se udovršavamo. Konkurenca je trda, zaslužek težaven. Javna breme, socialna in davčna, so težka. Malo je žal izgleda, da popusti davčno breme, o katerem gre po pravici glas, da je pretežko za naša ramena. Slaba tolažba je, da ostane davek in takse

stare mere, katera je v Sloveniji vsekakor preobčutna. Ako naj ne omagamo, moramo doseči v dobi slabih zaslužkov ponovno predlagamo omiljenje tako zlasti glede hišnega davka, ki je glavna ovira primerne ureditve stanovanjskega vprašanja, nadalje osebne dohodnine s svojo obsoletno skalo, posebne pridobnine, ki izpodjeda najvažnejša podjetja, ter davka na poslovni promet, v kolikor zadeva rokodelce in male obrtne gospodarje.

Moderni davek na poslovni promet je v naši državi v celoti močno zastal za projektiranim letnim zneskom 250 milijonov dinarjev. Tvori pa važno postavko v državnem gospodarstvu pri nas kakor drugod ter je glasom statistike v beograjskem listu »Poreska služba« v dobi od 1. januarja 1923 do konca avgusta 1924 vrgele v celi državi 267.695.886 Din. Slovenija se lahko pokaže pri tem računu, ker je v isti dobi plačala tega davka 64 milijonov 346.882 dinarjev. Sprito tega uspeha je popolnoma umestno, da se vpoštevajo zahteve, stavljene od slovenskih gospodarskih interesentov glede preureditve tega davka in odprave trdot, ki so se pokazale.

Pobijanje draginje?

Naša oblastva se s »pobijanjem« draginje neumorno trudijo. Ovadb, sodbe, kazni, trgovcev in obrtnikov so na dnevnem redu in kdor čita naš Uradni list, pride skoro do prepričanja, da se nahajamo v Sloveniji res v srečnem položaju, da nimamo nobenih večjih »zločincev«, nego so naši trgovci in obrtniki. V dnevnem časopisu čitaš o milijonskih nedopustnih dobičkih na račun konsumentov, o manipulacijah z moko za pasivne kraje, o prodaji tovornih listov, pri katerih da se je zaslužilo milijonske vsote itd., no, na sodni stolček pride pa končno vendar samo naš trgovec in obrtnik.

In to radi česa?

V zadnjem Uradnem listu za Slovenijo imamo zopet javno žigosanih za »navijanje cen« 12 naših trgovcev. Od teh je bilo obsojenih 8 samo radi tega, ker niso imeli vidno označenih cen življenjskim potrebščinam!

Prepričani smo, da bi si ne mogli niti najbolj zagrizati zagonovnik konsumentskih interesov obetati katerikoli, tudi še tako neznamen uspeh pri pobijanju draginje od tega, da se ob sodni trgovca samo radi tega, ker ni imel na nekaterih prodajnih predmetih vidno označenih cen. V kaki zvezi s pobijanjem draginje naj bi bil prestop, ki ga je napravila n. pr. revna kramarica samo s tem, ker ni imela vidno označenih cen na treh parih spodnjih in štirih parih zgornjih moških hlače? In v kakšni zvezi s pobijanjem draginje in brezvestne spekulacije, kakor pravi ovadba, je dejanje 72-letne starke, ki tudi ni označila cen življenjskim potrebščinam?

Človek bi napisal burko, ako se bi mogel otresti misli na težke posledice, ki jih ima taka obsodba za obsojenca. Trgovcu in obrtniku, kateremu je pošteno ime takorekoč kapital v svojem obratu, ki zida vse samo na svojo solidnost in poštenost, more madež, ki mu ga povzroči taka obsodba, resno ogroziti obstoj celega podjetja. Ne bomo nikdar zagovarjali verižništva in nepoštenosti, vendar moramo odločno protestirati proti temu, da se pod pretezo pobijanja draginje in brezvestne spekulacije na tak način preganja legalne trgovce in obrtnike za formalnosti, ki ne stoje v uprav nobeni zvezi s pobijanjem draginje in spekulacije.

Dokazali smo že ponovno, da se s takim početjem ne da pobijati draginje. V drugih državah so zdavno že opustili take mere, ki nimajo v normalnih časih, ko se cene regulirajo samo po naravnem zakonu povpraševanja in ponudbe, prav nobenega vpliva na regulacijo cen. Za pobijanje draginje je treba resnejšega, smotnejšega dela, treba je gospodarsko zasnovanih zakonov in uredb, ki zdravijo bolezen ob kali in ne z naredbami, ki vidijo samo v trgovcu neposrednega povzročitelja draginje, so samo pesek v oči konsumentom in nimajo s pobijanjem draginje v resnici prav nobene zveze. Čas bi bil, da bi začeli tudi pri nas resneje in smotneje misliti in tudi delati!

Trgovina med Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Dr. Andrial, češkoslovaški konzul v Beogradu, je predaval o gospodarskih stikih med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Odgovoril mu je dr. Patočka v »Prager Presse«. Na ta odgovor daje Andrial sledeča pojasnila:

»Vidim, da je moje predavanje doslej nameravani uspeh: zbuditi zanimanje za praktično rešitev sedanjega gospodarskega razmerja med obema državama. Splošno se z izvajanjem dr. Patočke strinjam, nekaj moram pa le popraviti: zlasti, kar se tiče vzrokov neuspehov, ki so jih imeli naši eksporterji v Jugoslaviji. Začetek medsebojnega gospodarskega razmerja med nami in Jugoslavijo je bil pod vplivom cele vrste nazorov, ki bi jih nazival nekako mešanico politike in gospodarskega slepomišljenja (amaterizma). Politikujoče povojne veličine so reševale največje gospodarske probleme (železniški transport, plovbo po Donavi, kreditni promet itd.) z neko lahkoto in korajžjo, ki si jo razlagamo lahko samo vsled splošne tedanje zmede v Srednji Evropi. Z eno besedo: vsa trgovina, posebno inozemska, je vsled povojnega preobrata v produkciji, carinarstvu, prometu itd. prešla v roke raznih nanovo nastalih protežiranih eksportnih in importnih družb, ki so v najboljšem slučaju imele uspeh bolj v domišljiji kakor pa v trgovski sposobnosti.

Dokler je vlada take družbe z oziranjem na tedanje razmere indirektno ali pa žalibog tudi direktno podpirala, so vsakokratni upravni svetniki trgovske sposobnosti in trgovsko znanje lahko nadomestili s konjunkturo in političnim vplivom. Ko so pa državne naprave v korist prosti trgovini začele ponehovati, je ponehala tudi državna zaščita teh družb, ki so v boju s poklicnimi trgovci morale večinoma prenehati. Tak razvoj opazujemo lahko v vsej Srednji Evropi, torej tudi v Jugoslaviji.

Dokler torej poklicni trgovci in izšolani eksporterji in importerji nimajo trgovine v rokah, toliko časa tudi ne moremo misliti na normalne odnose z inozemstvom. Našemu eksportu je torej v prvi vrsti potrebno, da se naši eksporterji predvsem sami nase zanesejo in kličejo državne oblasti šele tedaj na pomoč, ko gre za splošne stvari, ki jih posameznik ne more doseči ali izpeljati. Jugoslavija nam je v tem oziru nekakšno poskusno polje, koliko lahko prenesemo, koliko smo vztrajni in če smo dobri organizatorji.

Želeti pa moramo tudi da naši v inozemski trgovini delujoči strokovnjaki ne gledajo samo na svojo osebno korist, temveč tudi na vprašanja,

ki so splošnega pomena za praktične trgovske zveze z inozemstvom, torej tudi z Jugoslavijo. Med taka splošna vprašanja štejem na primer tudi od dr. Patočka omenjeni kreditni promet in z njim v zvezi informacijsko službo, ki jo pa morajo oskrbovati samo zanesljivi bančni inštituti, in sicer v deželi dolžnikov. Sicer danes o kakšni končni rešitvi ne moremo govoriti, vendar se mi zdi misel jugoslovanske-češkoslovaške importne in eksportne banke vsaj za prihodnje čase dobra in lepo izpeljiva. Naša zunanja trgovina je odvisna v prvi vrsti od ljudi, ki se po poklicu pečajo s trgovino in kojih žep je najboljša kontrolno sredstvo za uresničenje in praktično izvedljivost kakšne ideje. Moj ideal je torej, da bi videl med pospeševalci obojestranskih gospodarskih stikov strokovnjake in gospodarske osebnosti, ne pa ljudi, ki sami sebe iščejo in jim je trgovina samo sredstvo v dosego namena. Zato se v tem oziru strinjam z dr. Patočkom, ki zagovarja isto misel.

Razsodišče Ljubljanske borze za blago in vrednote.

Vročanje sodnih spisov. — Tožbe in sodbe se vročajo tožencu samemu v lastne roke ali njegovemu namestniku, pooblaščenemu za sprejemanje tožb, ali pa prokuristu firme, če je toženec protokolirana firma in se tiče pravna stvar njenega trgovskega obrata. Vročati se morajo spisi v stanovanju, v obratovalnici ali v poslovalnici, borznim članom pa tudi v borznem lokalu. Zunaj teh mest je vročba veljavna samo, če se ni odklonil sprejem dotičnega spisa. Povsod, kjer se najde oseba, ki ji je treba vročiti spis, se ji pa sme vročiti spis, če nima stanovanja, obratovalnice ali poslovalnice (§ 32.). — Vročitev tožbe in odpravka sodbe lahko izvrši v Ljubljani sluga razsodišča. Če je treba vročiti spis borznemu članu, a ga sluga ne najde, mora naslovljenca pozvati s kratkim pismenim pozivom, ki ga izroči domačinu ali hišniku poslopja, v katerem je naslovljenčevo stanovanje, njegova poslovalnica ali obratovalnica, naj bo določenega dne ob gotovi uri tam prisolen zaradi sprejema sodnega spisa, ki mu ga je vročiti, ker bi se sicer izvršila vročba z nabitkom na borzi. Če naslovljenec ne ugotovi temu pozivu, se mora sodni spis nabiti na dotično objavno desko na borzi. O tem se mora naslovljenec obvestiti s kratkim dopisom, ki se mu dostavi v roke domačina ali hišnika dotičnega poslopja. Tako izvršeno vročbo je smatrati za pravilno vročbo v lastne roke naslovljenčeve. Če se borzni član brani, sprejeti sodni spisi, ki mu ga je treba vročiti, mora sluga razsodišča to javiti tajniku razsodišča, ki sme neposredno odrediti izvršitev vročbe s tem, da se spis po gorenjih določilih nabije na borzno desko. — Če je vročiti spis zunaj kraja, kjer je razsodišče, je opraviti vročbo po pošti proti poštni povratnici, ako je naslovljenčevo bivališče znano. Če se pa v tem primeru vročba ne more izvršiti po pošti v lastne roke naslovljenčeve, je treba zaprositi za vročbo okrajno sodišče, v čigar okolišju se morajo spisi vročati. — Če pa inozemska sodišča po izkušnji ne ustrezajo neposrednim zaprosilom razsodišč, naj zaprosi razsodišče za posredovanje t. j. vročbo v inozemstvo ono okrajno sodišče, ki je na kraju njegovega sedeža (§ 33.).

Kurator. — Če se izkaže verjetno,

da je neznano bivališče osebe, ki ji je treba spis vročiti, ji tajnik razsodišča postavi na predlog nasprotna stranke kuratorja (oskrbnika). Kurator mora biti upravičen, zastopati stranke pred razsodiščem. — Da je kurator postavljen, je razglasiti z ediktom, ki naveda njegovo ime in stanovanje, kratek podatek o vsebini spisa, ki ga je vročiti, pravdno razsodišče in sporno stvar. Obenem je treba navesti, da zastopa kurator stranko na njeno nevarnost in ob njenih stroških, dokler se ne zgodi sama ali ne imenuje pooblaščenca. Edikt se mora nabiti na borzno desko ter objaviti v Uradnem listu, eventualno tudi v drugem časopisu. — Vročba se smatra za izvršeno, ko je edikt nabit in je kuratorju izročen spis, ki ga je vročiti. Stroške za edikt in za imenovanega dotičnega kuratorja mora predjemoma trpeti stranka, ki je izzvala pravdno postopanje (§ 59.). — Če je treba izvršiti vročbo v inozemstvo, a ne pride v primernem času potrdilo o izvršeni vročbi, sme zahtevajoča stranka predlagati, naj se postavi kurator in naj se mu izroči spis; obenem pa objavi edikt. Isto velja, če se je poizkusila vročba v inozemstvu brezuspešno ali če ni pričakovati od dotičnega zaprosila nobenega uspeha, ako je obče znano, da inozemska oblastva odklanja pravo pomoč (§ 34.). — Za vse druge vročbe (razen tožb in sodb) veljajo ista določila, toda s pristavitkom, da sme v Ljubljani sluga razsodišča vročiti njemu znanim rodbinskim odraslim članom, ki so v naslovljenčevem stanovanju, ali pa odrasli osebi, uslužbeni v njegovi poslovalnici ali obratovalnici. Po pošti se sme poslati spis s priporočenim pismom, kolikor se s tem ne pozivlje stranka ali njen pooblaščenec (§ 35.).

Prememba stanovanja. — Stranka, ki izpremeni med pravdo svoje stanovanje, mora to naznaniti ramsedišču. Isto velja za njenega namestnika ali pooblaščenca, ki je upravičen, prejemati vročbe. Onemu, ki je to naznanitev opustil in se zaradi tega ne more najti, se izvrši vročba z oklicem na objavi deski v borznem lokalu.

Pooblaščenec za vročbe. — Stranki, ki ne biva v Ljubljani, ali stranki, ki preloži med pravdo sedež iz Ljubljane in nima zastopnika v Ljubljani, sme predsednik razsodišča ali njega namestnik na predlog ali uradno naročiti, naj v gotovem roku naznani sodišču osebo, ki je pooblaščenca, sprejemati vročbe. — Če se stranka temu ne odzove, jo je po brezuspešnem poteku roka obvestiti, da se bodo založili vsi zanj namenjeni spisi pri razsodišču in se smatrali za pravilno vročene (§ 36.).

Vsi ti propisi naj zamčijo tožencu pravico, da se mu da, dasi le posredno, prilika, da se o tožbi izjavi in proti njej brani.

Trgovina.

Govorilne ure novega trgovskega ministra. Minister za trgovino in industrijo dr. Prvislav Grisogono sprejema stranke vsak ponedeljek, sredo in petek od 11. do 13. ure.

Izvoz lesa v Italijo. Na pritožbo generalnega železniškega ravnateljstva v Trstu, da vagonse pošiljke lesa večkrat pridejo z znatno manjšo količino naloženega lesa, kakor je to označeno na vagonu, je prometno ministrstvo izdalo naredbo, do se morajo od sedaj naprej vse vagonse pošiljke lesa za Italijo pred ekspedicijo tehtati na državni mejni tehnični.

Andrejev sejem v Celju. Andrejev sejem, kateri bi se moral vršiti dne 30. novembra je preložen na torek dne 2. decembra t. l.

Češkoslovaška trgovinska pogodba z Italijo. Trgovinska pogodba, sklenjena med Italijo in Češkoslovaško, je stopila v veljavo dne 7. novembra t. l. Carinska skladišča v Češkoslovaški so se sedaj prenapolnjena, ker so se uvozniki in izvozniki dolgo časa pripravljali na pogodbo, gromadili blago v pričakovanju dneva, ko stopi pogodba v veljavo. Tarifna pogodba vsebuje približno 330 tarifnih postavk, za uvoz blaga iz Italije v Češkoslovaško in približno 260 tarifnih postavk za uvoz iz Češkoslovaške v Ita-

lijo. Nekatere postavke ne tvorijo nobene nove prednosti, ker sta te postavki uživali obe državi že na podlagi splošne klavzule o največji ugodnosti. Druge nasprotno vsebujejo nove carinske olajšave za uvoz iz ene pogodbenice države v drugo. Carinske olajšave so tem važnejše, ker veljajo brez vsega tudi za druge države, s katerimi so se sklenile pogodbe s klavzulo največje ugodnosti. Italijanska vina v sodih z več kakor 13 stopinj alkohola, plačajo 210 čk uvozne carine za 1 q brutto za netto. Češkoslovaški uvozniki kontingent za italijanska vina v sodih in damižanah znaša 110.000 hl (za tisoč hl več kakor prej) in za vina v steklenicah 10 tisoč hl (do sedaj 1 milijon steklenic).

Ogrske indeksne številke za prodajo na drobno. Indeksna številka za prodajo na drobno (julij 1914 = 1) se je tekom meseca septembra t. l. znižala od 21.422 do 21.299 točk.

Ogrska zunanja trgovina. Ogrska je po uradnih podatkih izvozila v mesecu avgustu t. l. za 34.5 milj., uvozila pa za 54.1 milj. zlatih kron blaga. Njena bilanca je torej za mesec avgust t. l. pasivna za 19.6 milj. kron. Izvoz v prvih osmih mesecih t. l. je dosegel vrednost 315.8 milj., uvoz pa 411.7 milj. zlatih kron. V istem razdobju l. 1923 je znašal izvoz 194.4 milj. in uvoz 295.9 milj. zlatih kron. Trgovska bilanca se je torej v tekočem letu nekoliko izboljšala.

Holandski indeks za veleprodajo (leta 1913: 112 točk) se je v septembru zvišal od 167 na 175 točk. V istem času se je zvišala indeksna številka za živila od 168 na 180.

Mednarodni velesejem v Lausanni. V Lausanni (Švica) se bo vršil od 27. junija do 15. julija 1925 mednarodni velesejem za kolonijalne in eksotične produkte. Prijavnice za veselejem z natančnejšimi pogoji dobijo interese v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Prodaja lesa. Šumska uprava v Srednjem pri Sarajevu bo prodala dne 9. decembra t. l. na dražbi okoli 3000 m³ poškodovanega lesa na panju. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Industrija.

† **Dr. Julijan Pavliček.** V sredo popoldne je v Leonišču preminul generalni tajnik »Kranjske industrijske družbe« na Jesenicah g. dr. Julijan Pavliček. Vrnivši se v nedeljo z lova, je pokojni tako nesrečno padel, da se mu je pri padcu sprožila puška in ga je strel zadel v meča. Prepeljan v Leonišče je podlegel zastrupljenju krvi, povzročenemu po šibrah. Pokojni dr. Pavliček je bil doma iz Tolmina. Študiral je na pravni fakulteti v Pragi, kjer je tudi promoviral. Po promociji je vstopil v bančno prakso in se je poleg tega še posvetil filozofskim študijam. Pred prevratom odvetniški koncipijent v Tolminu, se je ob prevratu preselil v Jugoslavijo, bil imenovan sekretrom »Kranjske industr. družbe«, ki ga je po dvignjenem sekvstru imenovala tajnikom, pozneje gen. tajnikom. Pokojnik je bil vedno miren in skromen ter se ni silil nikdar v ospredje; izredno deloljuben, vztrajen in nevpogljiv, je pa vedno rad prevzel poverjene mu naloge, ki jih je z največjo vestnostjo tudi izvršil. Tako ga najdemo kot marljivega delavca ne samo v svojem uradu, ampak tudi v javnem življenju. S svojo ljubeznivostjo in vljudnostjo si je znal pridobiti srea vseh, ki so ga poznali. Prerano umrlemu ohranimo časten spomin!

Odbor Zveze industrijev je na svoji seji dne 14. t. m. izvolil za predsednika dosedanjega podpredsednika g. Dragotina Hribarja, tovarnarja v Ljubljani in istočasno kooptiral v odbor g. Petra Majdiča, veleindustrijalca v Celju.

Sladkorni kartel in državne sladkorne tovarne. Nova vlada se je te dni pečala z vprašanjem sladkornega kartela, kateremu ste se priklonili tudi obe državni sladkorni tovarni. Na konferenci, ki se je o tem vršila v poljedelskem ministrstvu, so zastopniki uprave državnih tovarn utemeljevali priključitev državnih tovarn sladkornemu kartelu, a se jim ni posrečilo o umestnosti tega koraka prepričati odločujoče faktorje, ker so jim ti odrekli pooblastilo za podpis kartelne pogodbe.

Izkoriščanje izuma v lesni industriji. Jugoslovanski državljani, ki živi v Detroitu (Severna Amerika), je iznašel poseben način izdelovanja pohištva, ki se da lahko zložiti in prenašati. Ker nima iznajditelj sam zadostnega kapitala, ponuja svoj izum posameznikom ali kakim družbi v izkoriščanje. Ime iznajditelja, kakor tudi slike izuma dobijo interese v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Obrt.

Ustanove za obrtnike in vdove obrtnikov. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za l. 1924: a) deset ustanov za onemogle uboge obrtnike ali trgovce in sicer pet po 100 Din in pet po 50 Din; b) pet ustanov po 45 Din za onemogle uboge vdove obrtnikov ali trgovcev. — Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 27. novembra 1924. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Carina.

Zacarinjene vozne blaga. Iz Beograda poročajo, da se bodo predmeti, ki se vtovarjajo v kraj, kjer ni carinarnice, zacarinjali pri najbližji carinarnici in ne šele, kakor doslej, pri zapustitvi države. Nova določba bo stopila v veljavo s 1. decembrom t. l.

Ukinitev statističnih taks pri izvozu. Finančno ministrstvo je ukinilo statistične takse, ki so jih morali plačevati izvozniki pri izvozu blaga, ker se po členu 23 po zakonu o carinskih tarifah smejo te takse pobirati samo za uvoženo blago.

Promet.

Železniški promet ob sejamskih dneh. — Prometno ministrstvo je pooblastilo vse postajenačnike, da smejo ob priliki sejmov v dotičnem kraju ali v njegovi bližini brez višjega dovoljenja priključiti rednim osebnim vlakom vozove za prevoz živine, blaga in oseb, ki odhajajo na sejmove ali se ž njih vračajo.

Naredba za prevoz jaje in mesa. Ministrstvo saobračaja je izdalo svojim organom navodila, da se posveti pri manevriranju in manipulaciji vagonov največja pozornost vagonom, natovorjenim z jajcami za izvoz. Istočasno je opozorilo šefe postaj, da se pošiljke jaje, jajca, sveže meso, mleko in druge življenske potrebščine odpošljejo takoj, brez vsakega zadržka, da ne bi se blago pokvarilo, kar bi povzročilo veliko škodo za državo, ki bi morala plačati lastnikom odškodnino za pokvarjeno blago.

Ukinjenje 40% popusta na vozarini za prevoz živil v pasivne kraje. — 40% znižanje vozarine za prevoz živil je z dnem 10. novembra t. l. razveljavljeno. Pošiljke, ki so se oddale pred tem dnem, se tovorijo po znižani vozarini.

Otvoritev poštne visoke šole v Beogradu. V Beogradu je bila v sredo otvorena na svečan način nova višja poštna šola. Šola se nahaja pri ministrstvu pošte in brzojava.

Promet v šibeniškem pristanišču. — V teku meseca oktobra t. l. je v šibeniško pristanišče uvozilo 242 ladij s skupno tonažo 58.445 ton. Pripeljalo se je v Šibenik 6708 potnikov. Izvoz iz Šibenika je v tem mesecu dosegel 11.279 ton, uvoz pa samo 116 ton. Največ se izvažala premog (3851 ton) in karbid (1640 ton).

Tranzit preko Avstrije. — Preko Avstrije se je v prvi polovici l. 1924. prevozilo 12.992 milj., v istem razdobju leta 1923. pa 13.222 milj. q blaga.

Avstrijski železniški tarif za zvezne železnice se je za avstrijsko železo in jeklo, ki se izvažajo sirovo ali kot polufabrikat, za enkrat z veljavnostjo do konca leta 1924. znižal za 12%.

Denarstvo.

Stanje Narodne banke dne 31. oktobra 1924. — Aktiva: Metalna podloga 476,184.558 Din 68 par (napram stanju dne 22. oktobra t. l. + 4,807.992 Din); posojila 1.558,693.067 Din 70 p (+ 10 milijonov 115.612 Din 58 p); račun za odkup kronskih novčanic 1.208,216.353 dinarjev 46 para; račun začasne zamene 389,952.058 Din 84 p (— 653 Din 90 p); dolg države 2.966,355.034 Din; vrednost državnih domen 2.138,377.163 Din; saldo raznih računov 515,429.194 Din 83 p (+ 41,046.213 Din 05 p). — Pasiva: glavnica v kovanim zlatu 25,397.600 Din; rezervni fond 5,940.522 Din 06 p; novčnice v tečaju 5.989,947.840 Din (+ 28 milijonov 343.210 Din); državni račun začasne zamene 389,932.058 Din 84 p; (— 650 Din 90 p); terjatve države 113,212.111 Din 46 p; razne obveznosti 640,418.312 Din (+ 131,222.735 Din 09 para); terjatve države za založene domene 2.138,377.163 Din; azijsko za nakupovanje zlata 63,173.934 Din.

Hranilne vloge v Sloveniji. Stanje hranilnih vlog pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji se je tekom III. četrtletja t. l. dvignilo od 263,108.924 Din na 281,529.665 Din. Največji prirastek izkazuje vloge pri mestni hranilnici v Ljubljani, ki so se dvignile za 9 milj. din. Za več nego en milijon din. so se nadalje dvignile vloge pri Kranjski hranilnici v Ljubljani, pri mestni hranilnici v Novem mestu, pri mestni hranilnici v Mariboru, pri mestni hranilnici v Celju.

Ukinitev prepovedi trgovanja s srebrnim denarjem. Minister financ je z odlokom št. 23.717 z dne 7. oktobra t. l. ukinil prepoved trgovanja s srebrnim denarjem: dinarji, kronami in perperji v notranjem prometu, ki je bila izdana s sklepom št. 2068 z dne 27. februarja 1922.

Ogrska dohodnina. Ogrska vlada je z naredbo z dne 1. novembra t. l. določila najmanjši postavke dohodnine na 1%, najvišjega pa na 40%. Davčni minimum, to je znesek, ki je še oproščen dohodnine, znaša pri službenih prejemkih 2400, pri ostalih dohodkih pa 800 zlatih kron.

Iz naših organizacij.

Pojasnilo. — Z ozirom na trditve g. Huberta Pelikana na shodu privatnih nameščencev v Mariboru dne 29. oktobra t. l., da je načelnik mariborskega trgovskega gremija, g. Vilko Weixl, stavil na odborovi seji Zveze dne 17. oktobra predlog za podaljšanje delovnega časa v trgovinah na 10 ur, ne da bi bil za to potreben sporazum s prizadetimi trgovskimi nameščenci, izjavlja podpisana Zveza, da ta predlog ni bil stavljen od strani g. Weixla. — Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani, Zveza trgovskih gremijev in združenje v Sloveniji.

Davki in takse.

Avstrijska izvozna pristojbina za skorjo iglastega drevja se je dne 1. novembra t. l. znižala od 0.40 na 0.20 zlatih kron.

Znižanje davčin na sladkor v Italiji. Italijanski ministrski svet je znižal carino na sladkor od 60 na 40 zlatih lir in trošarino na sladkor pod 400 na 100 zlatih lir.

Davčne olajšave na Francoskem. — Francosko finančno ministrstvo je rentnike, ki imajo nizke dohodke, oprostilo plačevanja 20% davčnega poviška in odredilo, da se od prometa z najvažnejšimi živili ne pobira davek na poslovni promet.

Ukinitev uvozne tarife za nekatera živila v Italijo. — Izza dne 27. oktobra t. l. Italija do nadaljnjega ne pobira pri uvozu carine na moko, zdrob in testenine.

Ukinitev izvozne pristojbine za kožo na Ogrskem. — Ogrski finančni minister je koncem meseca oktobra t. l. ukinil pobiranje 5% izvozne pristojbine za sirove volnate in sirove ostržene ovčje kože, za sirove suhe kozje kože, za sirove, soljene in sirove suhe prašičje kože.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, ŠLEZIJSKE BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plačilo tudi na obroke!

Razno.

Nadomestne volitve za obrtno sodišče v Ljubljani. — Vsi imetniki (namestniki, poslovodje, zakupniki in obratovodje) trgovinskih in drugih obrtnih podjetij v okolišču ljubljanskega okrajnega sodišča se opozarjajo na razglas oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani z dne 8. novembra 1924, št. 6924-24, objavljen v Uradnem listu z dne 11. novembra 1924, št. 103, glede razpisa nadomestnih volitev za obrtno sodišče v Ljubljani, glasom katerega morajo vsi navedeni podjetniki vposlati predstojniku občine, v katere okolišču se nahaja obratovalešče podjetja, najkasneje do 29. novembra t. l. podatke, potrebne za sestavo volilnih imenikov (obratni podjetniki v Ljubljani morajo vložiti tozadnevne prijave pri mestnem magistratu, in sicer v mestni posvetovalnici). Vsaka prijava mora vsebovati ime in priimek (namestnika, poslovodje, obratovodje) obrata, natančno stajališče in vrsto obrata ter ime in priimek, starost (po letih) in poklic v obratu morebiti zaposlenih delavcev in delavk, ki so nad 20 let stari (stare) in bivajo nad leto dni v tuzemstvu. Pripominja se, da vajencev in vajenk ni prijaviti, ker nimajo volilne pravice. Javne trgovske družbe, komanditne družbe, delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadrage, družbe, zavodi in društva morajo obenem imenovati izmed oseb, poklicanih za njih zastopanje in za izvrševanje volilne pravice, osebo, ki zanje odda glasovnico. Glede te osebe je prijaviti nje ime in priimek, starost ter poklic. — Gori navedeni razglas je nabit tudi na uradnih deskah v pošte prihajajočih občin.

Podaljšanje stanovanjskega zakona. — Beogradski listi poročajo glede stanovanjskega zakona, katerega veljavnost ima, kakor znano, prenehati 31. decembra 1924, da bo podaljšana za nekaj mesecev s posebno uredbo vlade, dokler ne bo novoizvoljena narodna skupščina sprejela nov stanovanjski zakon.

Sladkorni kartel v naši kraljevini. — Uglebna, dunajska gospodarska revija »Volkswirte« priobčuje o sladkornem kartelu v naši državi v svoji zadnji številki nastopno poročilo: »Dosedanja produkcija sladkorja v Jugoslaviji je krila komaj polovico domačega konsuma. To je omogočalo sladkornim tovarnam, da so mogle v polnem obsegu izrabiti zaščitno carino. S tem so si zaslužile v zadnjih petih letih stolne milijonov. Nepričakovano se je letos pridelo toliko sladkorne pese, da presega domači konsum za 100%. Na zaščitno carino razvaja industrija je začela pri pričakovani hudi konkurenci na svetovnih tržiščih obupavati, da si dobiva po najnižjih cenah na svetu sladkorno peso in plačuje tudi za prevoz pese najnižjo vozarino na svetu. Najprej je pričela pritiskati na železniško direkcijo, naj ji da na razpolago zadosti vagonov. Ko se ji je ta akcija posrečila, je začela zavlačevati prevoz pese. Železniška uprava je nato en del vagonov, ki so se po nepotrebnem kopičili, odtegnila prevozu pese. Producenti pese so se začeli pritoževati nad postopanjem tovarn, te so se pa izgovarjale na pomanjkanje vagonov. Na drugi strani pa so se tovarne pritoževale pri prometnem ministru nad previsokimi železniškimi tarifi in res dosegle, da se jim je tarifa znižala za 40%. Medtem je padla cena sladkorja od izredno visoke cene 24 Din na 12 Din za kilogram. Kar niso mogli doseči razlogi, je dosegel ta padec cen: zastopniki Živnostenske banke, ki ima v Jugoslaviji dvoje sladkornih tovarn, so končno pristali na ustanovitev sladkornega kartela, ki ima nalogo, urediti na domačem tržišču ceno in kontingent. Da se je cena takoj naslednje dni dvignila, ni potrebno posebej omenjati.«

Francoski ministrski predsednik o položaju Francije. — Ministrski predsednik Herriot je dne 10. t. m. v nekem razgovoru s predstavniki gospodarskih krogov pojasnil položaj Francije in pomen sedanje francoske vlade. Naglasil je, da se Francija, ki je podpisala ženevski protokol, pokazala za popolnoma miroljubno velesilo, ki stremi po povratku k svojim pravih tradicijam. Mi smo se najbolj trudili, je dodal Herriot, da se ne izpostavi Francija novim vojnim nevarnostim, s čemer smo ostali zvesti prisegi, ki smo jo obnovili na grobeh naših slavnih vojakov, ki so padli za svobodo Fran-

cije. Nikakor nismo škodili z našim postopanjem varnosti države, kajti naš namen je predvsem, da si zagotovimo prijateljstvo in dobrohotnost vseh sosednih držav. Naša vlada je premostila vse prepade, ki jih je ustvarila prejšnja vlada med Rusijo in Francijo. Izjavili smo vsej francoski javnosti in vsemu svetu, da hočemo in moramo računati z ruskim narodom. V Rusih smo našli svoje stare zaveznike, s katerimi hočemo, naj bo njihova vlada kakršnakoli, sodelovati v dobri veri za mir vseh narodov. Ravno tako smo izjavili, da bomo vzpostavili odnose z Nemčijo, kar bo v veliko korist obema strankama. Nemško-francoska trgovinska pogajanja tvorijo začetek tem prijateljskim odnosom. Če je naše ravnanje bilo kdaj zgrešeno, prevzamemo radi odgovornost. Z ozirom na notranjo politiko je Herriot podčrtal potrebo, da se v Franciji dvigne produkcija žita. Končno je dodal ministrski predsednik, da stremi vse delo dosedanje vlade po vzpostavitvi ravnotežja v državnem proračunu in izpolnitvi državnih obveznosti napram francoski banki, da pokaže Francija inozemstvu svoje sile in voljo do gospodarskega gibanja.

Izgraditev luke na Črnem morju za Besarabijo. — Gospodarski krogi v Bukarešti se bavijo z vprašanjem izgraditve luke na Črnem morju, ki bi mogla uspešno pomagati razvoju trgovskega prometa Besarabije. Obenem bi naj ta luka razbremenila druge luke ob Črnem morju, ki so sedaj v razmeri z njih kapaciteto preobremenjene.

Rusija zviša izdatke za vojsko. — V novem sovjetskem proračunu so izdatki za vojsko v letu 1924 in 1925 zvišani za 22 milijonov rubljev. Medtem ko je proračun za rdečo armado in mornarico v preteklem letu znašal 356 milijonov zlatih rubljev, znaša sedaj 378 milijonov (okoli 7 milijard lir).

Odškodnine v poštnem prometu na

Nemškem. — Dne 1. novembra t. l. je stopil na Nemškem v veljavo zakon, po katerem se plačuje pri paketih brez označene vrednosti za vsak funt izgubljenega ali poškodovanega zavoja odškodnina do 3 zlatih mark in za izgubljene, priporočene pošiljke 40 zlatih mark.

Cena za kruh v Avstriji. — Za ugotovitev cene kruha v Avstriji je vlada predpisala posebni kalkulacijski ključ. Za povprečno ceno moke se smatra povprečni kurz moke na dunajski produkti borzi vsakokrat v zadnjih 14 dneh. Tej ceni se prišteva režijski pribitek, ki znaša pri pekih, ki pečejo do 20% črnega kruha, 2750, pri onih, ki pečejo do 40% črnega kruha, 2800, do 60%: 2900 in do 80%: 3000 K. Sedanja cena za kruh je 8200—8500 K.

Zmešnjava v moskovskih ulicah. — Moskovski sovjet je v poslednjem času zopet prekrstil nekoliko tucatov ulic. Ker se prebivalci vsled teh sprememb niso znali orientirati po ulicah, so bili novim revolucionarnim imenom ulic dodani tudi stari nazivi, ki pa bodo ostali v veljavi le dobo šestih mesecev, dokler se občinstvo polagoma ne privadi novih imen.

Južni Privrednik. V Skoplju je začel izhajati tednik »Južni Privrednik«, list za industrijo, trgovino in privredo. Naročnina znaša za celo leto Din 100.—, za 6 mesecev Din 50.—, za 3 mesece pa Din 25.—.

Praški vzorčni velesej. — Spomladanski praški veliki sejm se bo vršil od 22. do 29. marca 1925. Velesejmi v Pragi so mednarodni in sme na velesejmu udeleževati vsak producent in trgovec, ki se bavi z eksportom. Za poglobitev gospodarskih stikov med nami in Češkoslovaško bi bilo želeli, da se semnja udeležijo vse one naše tvrdke, ki bi mogle z uspehom uvažati svoje produkte v češkoslovaško republiko.

Ljubljanska borza.

Dne 14. novembra 1924.

Blago. Les: Deske, 20 in 25 mm, III. vrsta, fco meja, bl. 520; remeljni, 40/80, »Carintia« monte, fco nakl. post. bl. 690; smrekovi in jolevi hlodi, od 25 cm premera naprej, fco nakl. post. den. 300; smrekovi hlodi, zdravo, lepo blago, od 30 cm prem. naprej, fco nakl. post. 325; hrast slavonski, prvovrsten, od 2 m naprej, od 50—80 cm prem., fco meja bl. 1450; bukova drva, obrobenci suhi, fco nakl. post., 4 vag., den. 19, bl. 19, zaklj. 19; oglje la, vilano, fco meja, den. 118. Žito in poljski pridelki: pšenica dom., fco Ljubljana, den. 385; pšenica bačka, par. Ljubljana, bl. 430; oves bački, par. Ljublj., bl. 340; laneno seme, fco Ljublj., den. 675, bl. 730; krompir, fco sklad. Ljublj., bl. 120; ajda domača, črna, fco Ljublj., den. 250; ajda domača, fco Ljubljana, den. 235. — Strošnice, sadje: fižol ribničan, orig., fco Ljublj., den. 440; fižol ribničan, očiščen, b/n, fco Postojna trs., bl. 545; fižol prepelčar, orig., fco Ljublj., den. 460; fižol mandolon, orig., fco Ljubljana, den. 390; fižol mandolon, očiščen, b/n, fco Postojna trs., bl. 495; fižol rjavi, orig., fco Ljublj., den. 410.

Vrednote. 7% invest. pos. den. 64, bl. 65; lter. 2% drž. renta za vojno škodo, den. 111, bl. 114; Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 210; Ljublj. kred. banka, den. 220, bl. 230; Merk. banka, Kočevje, den. 125, bl. 128; Prva hr. št. d., Zagreb, den. 916; Slav. banka d. d., Zagreb, den. 90, bl. 95; str. tov. in liv. d. d., den. 130; Združ. papirnice Vevče, den. 109,

bl. 118; »Split«, den. 1400, bl. 1450; »Nihag«, Zagreb, bl. 67½; 4% zast. listi Kr. dež. banke bl. 17½; 4% kom. zad. dež. Kr. dež. banke bl. 90.

Tržna poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. — Priglasilo se je: 7 konj, 2 bika, 76 volov, 306 krav, 2 teleti, skupaj 393 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejm dne 11. novembra 1924 so bile sledeče: debeli voli 11.75—13.25, poldebili 10.50—11, plemenski voli 10.25 do 11.25, krave debele 11.25—13.50, plemenske krave 9.50—11.25, krave za klobasarje 6.25—7.50, molzne krave 8 do 11.25, breje krave 8—11.25, mlada živina 11—13 Din. Mesne cene: volovsko I. 1 kg 25—27, II. 22—24, meso od bikov, krav in telec 20—21.50, telečje I. 27—30, II. 21—25, svinjsko meso 25—35 kg.

Cene žitu na trgu v Celju (1. novembra). q pšenice 400—410, rži 345, ječmene 380, prosa 300, nove sušene koruze 250, stare 360, ajde 300, fižola ribničana 500—600, graha 800, leče 1000 Din.

Dunajsko tržišče jaje. — Cene čvrste. Blaga je dovolj, toda nakupovanje ni baš veliko, ker so kupcem cene previsoke.

Notirajo v trgovini na debelo: I. 2200 do 2300 aK, II. 1900—2100 aK; v trgovini na drobno: I. 2400—2500 aK, II. 2200 do 2300 aK za komad. Konservirano blago se je doslej še malo ponujalo. Tudi jajca, vložena v apno, prihajajo le v manjših množinah na trg; notirajo: 2100 do 2200 aK za komad.

Trgovina s surovimi kožami na srbijskih trgih. — Trgovina s kožami v Srbiji je v zadnjem času zelo slaba. Kupci so zelo rezervirani. Zadnje dni so bile cene nastopne: težke kože 68, srednje 65, lahke 62 Din. Oslabele so cene druge vrste kože za 3 Din pri kg.

Italijanski vinski trg. Sicilija: 15 do 16-stopinjska stara vina notirajo 550 do 600 lir za botle (sod), ki drži 416 litrov, franko postaja v sodih kupovalca; 14- do 15-stopinjska nova vina 350 do 450 lir za botle (sod), ki vsebuje 420 litrov vina najboljše kvalitete. Marsala, 17-stopinjska, se giblje med 325 in 350 lir za botle, ki vsebuje 416 litrov. Toskana: v mesecu oktobru in prve dni novembra se je eksportna trgovina iz okolišev Toskane in krajev severne Italije zelo živahno razvijala. Izvažalo se je v glavnem v Švico, Francijo in Češkoslovaško. V splošnem se opaža na trgih rastoča tendenca. Apulija: vinski trg je zelo živahen, tako da so filtrirana rdeča sladka vina že skoro popolnoma razprodana. Lombardija: trgateg v okrožju Mantove je kvalitativno in kvantitativno še mnogo boljše nego v preteklem letu. Neznatne zaloge starega vina se prodajajo po 80 do 100 lir za hl.

Sladkor. (Zagreb.) Cene nespremenjene, ker sindikat še ne vidi potrebe, da bi jih znižal. O nadaljnjem porastu cen za sedaj ne more biti govora, ker je mednarodno tržišče v tem predmetu slabo. Značilno je, da so kubanci takoj znižali ceno za ¼ centa, ko je bila prodana večja množina evropskega sladkorja Ameriki. Sladkorno tržišče ni več povsem odvisno od nevjorskega diktata, ker se mora Amerika kolikortoliko ravnati po evropskih sladkornih borzah. Lani je Evropa producirala 5,057.000 ton, dočim se pričakuje v kampanji 1924/1925 nad 6,960.000 ton. Trdi se, da bo morala Evropa importirati 500.000 ton, proti 2,000.000 tonam v prošli kampanji. Kolonijalnega sladkorja bode verjetno za 750.000 ton več, tako da bi se svetovni konzum moral povečati za 2,000.000 ton ali okroglo za 10%. Na zagrebškem trgu se plačuje na debelo kockasti sladkor po 17 Din, v malih grudah po 16.50, kristal rafinirani po 15.25, nerafinirani po 15 Din (v skladišču).

Kava. (Zagreb.) V Braziliji je nastopila neznatna reakcija, ker so izostali evropski nalogi, dočim so druge roke v lukah prodajale znatno pod brazilskimi cenami. Pri nas in v lukah so cene nekoliko povišane, pa so še vedno nižje kot braziljske. Medtem so konec tedna braziljske cene zopet porastle. Na debelo notira v zagrebških skladiščih brez embalaže navašni »Rio« 45, dober 46, prima 46.75, ekstra 48 Din. »Fraga Special« 49, »a-la Portorico« II. svetlozelena 46.75, zapadno indijska prima kava 49, zeleni »Caracas« 47, najfinejši »Portorico« 74 Din za kg.

Riž. (Zagreb.) Cene indijskemu rižu so nekoliko padle, dočim je tržišče za italijansko robo prešlo v izrazito hoso. V roku 2 mesecev so poskočile cene več kot za 20%. V Zagrebu notira na debelo »Burma« IIa 7.75, isti glasiran 8.—, »Aracan« Ia 8.40, »Splendor« 9.50 Din za kg (v skladišču).

Mast in mesni proizvodi. (Zagreb.) Tendence je prilično čvrsta. Padec cen ameriške masti ni vplival na tržišče naše domače masti. Veliko je povpraševanje po ovčjih čevah in sicer za napravljjanje klobas. Tega blaga se veliko izvozi in sicer največ v Nemčijo in Avstrijo. Za čeva je dovoljen izvoz iz naše države brez carine, vsled česar izvoz dnevno raste, cene pa naraščajo. Cene čev so zadnje dni poskočile za 2—4 Din pri kg, dočim so cene mesnih proizvodov za enkrat nespremenjene. Na debelo notirajo: domača mast 36—37.50, suha slanina 38.—, papricirana 37, suha šunka 50, rebra 32, svinjski jezik 32, svinjske glave brez kosti 32, praška salama 37, hrenovke 43 Din; v Beogradu notira mast 32—33, slanina 28—29, suho meso 28—29, šunka 60—65, salama 95 do 98 za kg na debelo. Zaprejška tovarna uvedla je na trg »sremsko« salamo po 80 Din za kg.

Galun

(kalijev) prvovrstna kvaliteta (kemično čist, popolnoma brez železa) v kristalih in moki izdeluje in prodaja po konkurenčni ceni

Kemična tovarna Moste pri Ljubljani.

Zahtevajte oferte in vzorce. Dobavljamo promptno. Tel. 351. vsako količino. Tel. 351.

Volna in trikotaža, galanterija engros

Gaspari & Faninger - Maribor

Posluje po celi Jugoslaviji

Ustanov. l. 1923. Delniška glavica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

"JUGOSLAVIJA"

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nezgodna in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam v sled talnega vloma, 5. transportne zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam v sled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelki) in „Franko-Hongroise“ ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. Takojšnja plačila škod. — Glasom navedbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe „JUGOSLAVIJE“ ženski kavelj za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta 15.

Telefon 57.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl, kiti in zajamčeno čisti firnež najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA Z OM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

JUGOEKSIM

Trgovska družba. Vekoslav Pelc & dr.

Import **LJUBLJANA** Export
Vegova ulica 8

TRGOVINA

s specerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom, deželimi, poljskimi pridelki, lesom in lesnimi izdelki na debelo in drobno

Izvolite si zabeležiti, ker ne bomo več oglašali!
Kuhinjsko zidno pregrinjalo

na belem štrpaci-papirju v velikosti 63x95 cm po 165 Din za sto kom. (cena v detajlu 3 Din). Ta zelo iskani masa-artikel je v zavojih po 100 komadov ter vsebuje vsaka stotina štiri enako razdeljene raznovrstne lepe in nove vzorce. — Pošilja samo proti povzetju tv. »KULTURA« (preje Lustigova), ZALOGA KNJIG IN ČASOPISOV, Osijek I, Desatična ulica 28.

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

R. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

NA VELIKO!

Prporočamo: galanterijo, negavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanee, vezanino, cvilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Bohoričeva ulica 24

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vse popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

TISKARNA

„MERKUR“

Trg-ind. d. d.

LJUBLJANA

Simona Gregorčičeva ulica št. 13

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna knjigovoznica

Telefon št. 332

Računa pri pošti, ček. zaveza št. 13.108

Razširjajte

„Trgovski list“!

Veletrgovina

kolonijalne in specerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga

sveže pražene kave, mlelih dišav in rudninske vode

Točna

in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

JUHAN

se dobi v vseh specerijskih prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana, Gradišče 13.

Veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard

Maribor

Aleksandrova cesta 32-34.

Na debelo!

Na drobno!

Cene zmerne. — Postrežba točna!

Prporoča se:

tovarna perila „TRIGLAV“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8

Nasproti hotela „ŠTRUKELJ“

Veletrgovina

KAROL HABER

Maribor

prporoč

kolonijalno robo, južno sadje, dišave, moko, deželne pridelke.

Velepražarna kave in mlini za dišave z električnim obratom.

Brzjavi: HABER, Maribor. Telefon št. 149 interurban.

Prporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Najboljši živalni stroji v vseh opremah Gritner, Adler za redbinsko in obrtno rabo, letetam igle, olje ter vse potrebne dele za vse sisteme. En gros!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Ekspoziture:

Logatec, Prevalje